

Lào Cai, ngày 07 tháng 9 năm 2018

HƯỚNG DẪN

Đánh giá, thẩm định và công nhận xã hoàn thành Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2018-2020

Căn cứ Quyết định 4667/QĐ-BYT ngày 07/11/2014 của Bộ Y tế về việc ban hành Bộ tiêu chí quốc gia y tế xã giai đoạn đến năm 2020;

Căn cứ Quyết định số 4758/QĐ-UBND ngày 30/12/2016 của UBND tỉnh Lào Cai về việc ban hành Bộ tiêu chí xã nông thôn mới tỉnh Lào Cai giai đoạn 2017-2020;

Căn cứ Quyết định số 1715/QĐ-UBND ngày 11/6/2018 của UBND tỉnh Lào Cai về việc ban hành Bộ tiêu chí xã nông thôn mới nâng cao tỉnh Lào Cai giai đoạn 2018-2020;

Để thống nhất triển khai thực hiện và đánh giá hàng năm đối với các tiêu chí về y tế, tiêu chí về nhà tiêu hợp vệ sinh và an toàn thực phẩm (trong tiêu chí VSMT giao ngành y tế phụ trách), Sở Y tế hướng dẫn như sau:

I. NỘI DUNG THỰC HIỆN

1. Các chỉ tiêu được giao phụ trách tại Quyết định 4758/QĐ-UBND ngày 30/12/2016 của UBND tỉnh Lào Cai về việc ban hành Bộ tiêu chí xã nông thôn mới tỉnh Lào Cai giai đoạn 2017-2020

- Chỉ tiêu 15.1. Tỷ lệ người dân tham gia BHYT

Triển khai công tác thông tin tuyên truyền về lợi ích của bảo hiểm y tế; tích cực vận động người dân tham gia bảo hiểm y tế. Tỷ lệ người dân trong xã tham gia bảo hiểm y tế trên tổng dân số của xã đạt $\geq 85\%$ là đạt tiêu chí.

- Chỉ tiêu 15.2. Xã đạt tiêu chí quốc gia y tế

Các xã tổ chức chấm điểm đánh giá theo các tiêu chí tại Quyết định 4667/QĐ-BYT ngày 07/11/2014 của Bộ Y tế, ban hành Bộ tiêu chí quốc gia y tế xã giai đoạn đến 2020; xã đạt từ 80 % tổng điểm trở lên, không bị “điểm liệt”, số điểm trong mỗi tiêu chí phải đạt trên 50% số điểm tiêu chí đó thì xã đạt tiêu chí quốc gia y tế.

- Chỉ tiêu 15.3. Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng thấp còi

Quyết định số 3800/QĐ-BYT ngày 21/8/2017 của Bộ Y tế về việc phê duyệt tài liệu hướng dẫn thực hiện can thiệp phòng chống suy dinh dưỡng thấp còi ở trẻ em dưới 5 tuổi để thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2016-2020, quy định: giảm ít nhất 1,5%/năm tại những xã có tỷ lệ SDD thấp còi trên 30%; giảm ít nhất 1,0%/năm tại những xã có tỷ lệ SDD thấp còi từ 20 đến 30%; giảm ít nhất 0,7%/năm tại những xã có tỷ

lệ SDD thấp còi dưới 20% và giảm ít nhất 0,5% tại những xã có tỷ lệ dưới 10% và không chê ở mức 5-6%.

Các xã xây dựng kế hoạch phấn đấu thực hiện hàng năm theo mục tiêu cụ thể tại Quyết định số 3800/QĐ-BYT và phấn đấu đến năm 2020 giảm tỷ lệ suy dinh dưỡng thể thấp còi (chiều cao/tuổi) $\leq 26,7\%$ là đạt tiêu chí quốc gia y tế.

- Tiêu chí 17.6. Tỷ lệ hộ có nhà tiêu, nhà tắm, bể chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh và đảm bảo 3 sạch

+ Các xã căn cứ Thông tư số 15/2006/TT-BYT ngày 30/11/2006 của Bộ Y tế hướng dẫn kiểm tra vệ sinh nước sạch, nước ăn uống và nhà tiêu hộ gia đình; Hướng dẫn số 1406/HĐ-STNMT ngày 13/7/2017 của Sở Tài nguyên và Môi trường về việc hướng dẫn đánh giá, thẩm định và công nhận xã hoàn thành Tiêu chí 17- Môi trường và An toàn thực phẩm trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Lào Cai để thực hiện việc đánh giá bảo đảm vệ sinh với từng loại hình nhà tiêu cho phù hợp.

+ Phương pháp đánh giá: Ban chỉ đạo xã phân công cán bộ đến từng hộ gia đình để điều tra, đánh giá theo biểu mẫu đính kèm (có xác nhận của gia đình và cán bộ đánh giá), từ kết quả đánh giá từng hộ gia đình, ban chỉ đạo xã tổng hợp và lập biên bản đánh giá chung toàn xã, nếu có $\geq 70\%$ hộ gia đình đạt yêu cầu thì xã đạt tiêu chí 17.6.

+ Xã đã được công nhận “Cộng đồng chấm dứt phong uế bừa bãi (ODF)” theo hướng dẫn tại Văn bản số 1366/SYT-NVY ngày 20/10/2016 của Sở Y tế thì không phải đánh giá thẩm định nội dung nhà tiêu HVS tại Tiêu chí 17.6.

- Tiêu chí 17.8: Tỷ lệ hộ gia đình, cơ sở sản xuất, kinh doanh chế biến thực phẩm tuân thủ các quy định về an toàn thực phẩm

+ Thực hiện Hướng dẫn số 1406/HĐ-STNMT (có phụ biểu đính kèm); Ban chỉ đạo xã cử cán bộ đến hộ gia đình, cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm và đánh giá theo biểu mẫu và tổng hợp và lập biên bản đánh giá chung toàn xã. Xã có 100% hộ gia đình và cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm tuân thủ các quy định về an toàn thực phẩm thì xã đạt tiêu chí 17.8.

+ Đoàn thẩm định của Ban chỉ đạo tỉnh, Sở Y tế, sẽ kiểm tra biểu đánh giá của hộ gia đình và cơ sở sản xuất kinh doanh thực phẩm và kiểm tra thực tế một số gia đình và cơ sở để thẩm định kết quả đánh giá của Ban chỉ đạo xã.

2. Các chỉ tiêu được giao phụ trách tại Quyết định 1715/QĐ-UBND ngày 11/6/2018 của UBND tỉnh Lào Cai về việc ban hành Bộ tiêu chí xã nông thôn mới nâng cao tỉnh Lào Cai giai đoạn 2018-2020

- Chỉ tiêu 14.1. Tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế

Xã có tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế đạt $\geq 90\%$ là đạt tiêu chí.

- Chỉ tiêu 14.2. Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng thể thấp còi

Các xã triển khai rà soát đánh giá như đối với xã nông thôn mới; tỷ lệ trẻ dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng thể thấp còi (chiều cao/tuổi) của xã $\leq 20\%$ là xã đạt tiêu chí.

- Tiêu chí 16.1. Tỷ lệ hộ gia đình có nhà tiêu hợp vệ sinh đạt chuẩn, đảm bảo an toàn đối với khu vực sinh hoạt của gia đình

Việc đánh giá tương tự đánh giá Tiêu chí 17.6 (*Quyết định 4758/QĐ-UBND*). Các hộ gia đình sử dụng một trong các loại nhà tiêu theo qui định của Bộ Y tế quy định tại Thông tư 27/2011/TT-BYT ngày 24/6/2011 và được đánh giá là đạt tiêu chuẩn vệ sinh theo quy định tại Thông tư số 15/2006/TT-BYT ngày 30/11/2006 của Bộ Y tế. Xã có ≥ 90 % hộ gia đình có nhà tiêu hợp vệ sinh, đảm bảo an toàn với khu vực sinh hoạt gia đình, được đánh giá là đạt tiêu chí.

II. TRÌNH TỰ, THỦ TỤC THẨM ĐỊNH, ĐÁNH GIÁ TIÊU CHÍ

1. Trạm Y tế xã, thị trấn tham mưu Ban chỉ đạo nông thôn mới của xã lập kế hoạch kiểm tra, đánh giá thực tế việc triển khai thực hiện tiêu chí, tổng hợp kết quả, báo cáo UBND xã. Căn cứ kết quả thẩm định, UBND xã lập tờ trình, trình UBND huyện thẩm định kết quả hoàn thành tiêu chí.

2. Trung tâm y tế các huyện, thành phố tham mưu cho UBND huyện, thành lập Đoàn thẩm định, tiến hành thẩm định kết quả thực hiện Tiêu chí y tế và các chỉ tiêu thuộc Tiêu chí môi trường giao ngành y tế phụ trách trong Bộ tiêu chí xã nông thôn mới và Bộ tiêu chí xã nông thôn mới nâng cao của các xã, thị trấn.

3. Căn cứ báo cáo đoàn thẩm định, Ban chỉ đạo xây dựng nông thôn mới huyện tiến hành thẩm định đánh giá kết quả hoàn thành tiêu chí của các xã báo cáo UBND huyện. Căn cứ báo cáo kết quả thẩm định của Ban chỉ đạo, UBND huyện trình Ban chỉ đạo chương trình xây dựng nông thôn mới tỉnh thẩm định kết quả hoàn thành tiêu chí.

4. Sở Y tế chủ trì phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức đoàn kiểm tra xác nhận việc hoàn thành Tiêu chí 15 trong xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao, báo cáo kết quả về BCĐ Chương trình nông thôn mới tỉnh qua Văn phòng Điều phối tỉnh.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban chỉ đạo xây dựng nông thôn mới cấp xã

- Đề nghị Ban chỉ đạo xây dựng nông thôn mới cấp xã chỉ đạo phò biển, tổ chức thực hiện Hướng dẫn này tới các thôn, bản trên địa bàn;

- Tăng cường tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức người dân về xây dựng xã đạt tiêu chí y tế; vận động nhân dân sử dụng nước sạch, nhà tiêu hợp vệ sinh, thực hiện 3 sạch, giữ gìn vệ sinh môi trường, thực hiện nếp sống văn hóa ở khu dân cư.

- Rà soát kết quả thực hiện Tiêu chí y tế trong Bộ tiêu chí xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao, định kỳ ngày 15 tháng cuối quý báo cáo kết quả thực hiện về BCĐ xây dựng nông thôn mới cấp huyện. Cuối năm thực hiện đánh giá và lập hồ sơ gửi về Ban chỉ đạo huyện *trước ngày 25/9* đề nghị thẩm định kết quả, hồ sơ gồm:

+ Tờ trình của xã đề nghị thẩm tra, xét công nhận xã đạt tiêu chí Y tế

+ Báo cáo kết quả thực hiện các tiêu chí Y tế trên địa bàn, trong đó đính kèm các biên bản đánh giá, biểu điểm chấm xã đạt tiêu chí đối với các tiêu chí y tế và tiêu chí về môi trường do ngành y tế phụ trách.

2. Ban chỉ đạo xây dựng nông thôn mới cấp huyện

- Đề nghị Ban chỉ đạo xây dựng nông thôn mới cấp huyện phổ biến, tổ chức thực hiện Hướng dẫn này tới các cơ quan, đoàn thể, các xã trên địa bàn huyện.

- Rà soát kết quả thực hiện tiêu chí về y tế trong Bộ tiêu chí xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao tỉnh Lào Cai tại các xã trên địa bàn, định kỳ ngày 20 tháng cuối quý báo cáo kết quả thực hiện về Sở Y tế. Cuối năm, căn cứ báo cáo và tờ trình của UBND xã, tiến hành thẩm định, lập hồ sơ đề nghị công nhận kết quả về Sở Y tế **trước ngày 10/10** hàng năm để tổng hợp, hồ sơ gồm:

+ Tờ trình của UBND huyện đề nghị công nhận các xã đạt tiêu chí;

+ Báo cáo kết quả triển khai thực hiện tiêu chí của UBND huyện.

3. Các Sở, ngành có liên quan

- Đề nghị các sở, ngành liên quan phối hợp chặt chẽ với Sở Y tế trong việc tuyên truyền, hướng dẫn, kiểm tra, đánh giá kết quả công tác xây dựng xã đạt Tiêu chí y tế- Bộ tiêu chí xã nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao tỉnh Lào Cai.

- Đề nghị Bảo hiểm xã hội huyện tăng cường tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia bảo hiểm y tế, định kỳ cung cấp thông tin quả thực hiện của các xã trên địa bàn tỉnh (*theo biểu mẫu tại Phụ biểu 4*) về Sở Y tế **trước ngày 10/10** hàng năm để tổng hợp.

4. Các phòng chức năng, các đơn vị trực thuộc Sở

4.1. Các phòng, ban chức năng Sở Y tế

- Phòng Kế hoạch Tài chính: Tham mưu cho Sở Y tế xây dựng kế hoạch thực hiện hàng năm trên địa bàn toàn tỉnh; theo dõi, đôn đốc việc thực hiện kế hoạch, phát hiện các khó khăn vướng mắc, tham mưu các biện pháp chỉ đạo kịp thời. Định kỳ tham mưu báo cáo công tác xây dựng xã đạt nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao lĩnh vực được giao phụ trách về Ban chỉ đạo tỉnh.

- Các phòng, ban chuyên môn khác thuộc sở: Theo chức năng, nhiệm vụ được giao, phối hợp với phòng Kế hoạch Tài chính, tham mưu cho Sở Y tế chỉ đạo cơ sở thực hiện xây dựng xã đạt bộ tiêu chí xã nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao.

4.2. Các đơn vị trực thuộc Sở

- Các đơn vị y tế tuyến tỉnh: Theo chức năng nhiệm vụ được giao, chịu trách nhiệm hướng dẫn, giúp đỡ các trung tâm y tế, bệnh viện đa khoa huyện triển khai thực hiện tiêu chí y tế, tiêu chí môi trường được giao phụ trách trong Bộ tiêu chí xã nông thôn mới, xã NTM nâng cao.

- Các đơn vị y tế tuyến huyện: Trung tâm y tế các huyện, thành phố chủ trì, phối hợp bệnh viện đa khoa tham mưu cho UBND huyện, Ban chỉ đạo xây

dựng nông thôn mới huyện, xây dựng kế hoạch và triển khai thực hiện tiêu chí y tế, tiêu chí về vệ sinh môi trường ngành phụ trách; chỉ đạo, hướng dẫn trạm y tế tuyến xã triển khai thực hiện tại cơ sở.

- Các trạm y tế xã, phường, thị trấn: Tham mưu cho Ban chỉ đạo xã xây dựng kế hoạch, triển khai thực hiện xây dựng các tiêu chí thuộc ngành y tế quản lý tại cơ sở.

Trên đây là hướng dẫn của Sở Y tế về việc đánh giá, thẩm định và công nhận xã hoàn thành Tiêu chí y tế - Bộ tiêu chí xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2018-2020, đề nghị các sở ngành liên quan, UBND các huyện, thành phố, các đơn vị trực thuộc triển khai thực hiện./.

Noi nhận:

- Văn phòng điều phối NTM;
- Sở Tài nguyên và Môi trường;
- Bảo hiểm xã hội tỉnh;
- UBND các huyện, thành phố;
- Các đơn vị trực thuộc;
- Các phòng chức năng sở;
- Lưu VT, KHTC.

**KT GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nông Đình Hùng

Phụ biểu 1: BẢNG KIỂM

Đánh giá tiêu chí 17.6 về hộ gia đình có nhà tiêu, nhà tắm, bể chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh và đảm bảo 3 sạch

(Kèm theo Văn bản số /SYT-KHTC ngày /9/2018 của Sở Y tế Lào Cai)

Hộ gia đình.....

ThônxãHuyện

(Hỏi, quan sát thực tế; tích vào cột đánh giá đạt hay không đạt đối với từng tiêu chí)

TT	Các tiêu chí	Đánh giá	
		Đạt	Không đạt
I	Nhà tiêu hợp vệ sinh		
1	Là một trong các loại nhà tiêu theo qui định của Bộ Y tế		
2	Được xây dựng khép kín với diện tích tối thiểu 0.6 m ²		
3	Chất thải nhà vệ sinh không trực tiếp thải ra môi trường		
4	Có biện pháp cô lập được phân người, làm cho phân tươi hoặc chưa an toàn không thể tiếp xúc với người và động vật, tiêu diệt được các tác nhân gây bệnh có trong phân (vi rút, vi khuẩn)		
5	Không tạo môi trường cho ruồi, muỗi và các côn trùng khác sinh nở		
6	Không gây mùi hôi khó chịu		
II	Tiêu chí nhà tắm hợp vệ sinh		
1	Nhà tắm kín đáo có tường bao, có mái che		
2	Nước thải phải được xử lý và xả nước thải đúng nơi quy định		
III	Bể chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh		
1	Bể chứa phải có dung tích đủ lớn để đáp ứng nhu cầu sử dụng		
	Sử dụng vật liệu làm bể chứa/dụng cụ chứa không có thành phần độc hại làm ảnh hưởng đến sức khỏe của người sử dụng và phù hợp với đặc điểm của từng vùng, miền.		
2	- Bể chứa nước được xây dựng bằng gạch hoặc bê tông - Lu trữ nước xi măng theo quy định - Lu sành, chum, vại <200 l. - Dụng cụ trữ nước sinh hoạt bằng inox, nhựa.		
3	Bể, dụng cụ trữ nước sinh hoạt phải có nắp đậy kín để ngăn ngừa các chất bẩn khác xâm nhập hoặc muỗi vào để trú ẩn: Đối với lu, bể lớn cần có van lấy nước, van xả cạn và van xả tràn.		
4	Vệ sinh bể trữ, lu, vại trước khi chứa nước và định kỳ 3 tháng 1 lần; nếu dụng cụ chứa nước bị nhiễm bẩn, cần thau rửa ngay sau khi nước rút bằng Cloramin B hoặc Clorua vôi.		
IV	Tiêu chí đảm bảo 3 sạch		
1	Sạch nhà: Nhà cửa luôn sạch sẽ, sắp xếp gọn gàng, ngăn nắp, có nước máy hoặc giếng nước để sử dụng, có nhà tắm, nhà tiêu hợp vệ sinh, không nhốt gia súc quá gần nơi ở của gia đình.		
2	Sạch bếp: Nơi đun nấu, nồi, xoong, bát, đĩa, dụng cụ, đồ đựng thức ăn luôn sạch sẽ, hợp vệ sinh; có chạn, tủ bếp để cất		

	giữ thức ăn; sử dụng thực phẩm bảo đảm dinh dưỡng và an toàn.		
3	Sạch ngõ: Sạch ngõ là khu vực xung quanh nhà không có rác, nước thải		

Số nội dung được chấm đạt:..../..... Kết luận: Đạt , chưa đạt tiêu chí

(Hộ gia đình được đánh giá đạt tiêu chí 17.6 khi được chấm đạt tất cả 15 nội dung trên)

Ngày... tháng ...năm 2018

CHỦ HỘ GIA ĐÌNH
(Ký, ghi rõ họ tên)

NGƯỜI ĐIỀU TRA
(Ký, ghi rõ họ tên)

**Phụ biểu 2. PHIẾU ĐIỀU TRA, ĐÁNH GIÁ CƠ SỞ SẢN XUẤT, KINH DOANH THỰC PHẨM
TUÂN THỦ CÁC QUY ĐỊNH VỀ ĐẢM BẢO AN TOÀN THỰC PHẨM**

Thôn.....; xã.....

Thời gian đánh giá:/...../2018

**NGƯỜI ĐIỀU TRA ĐÁNH GIÁ
(ký, ghi rõ họ tên)**

TRƯỞNG THÔN (ký, ghi rõ họ tên)

Phụ biếu 3. PHIẾU ĐIỀU TRA, ĐÁNH GIÁ

HỘ GIA ĐÌNH TUÂN THỦ CÁC QUY ĐỊNH VỀ ĐẢM BẢO AN TOÀN THỰC PHẨM

Thôn..... - xã.....

Thời gian đánh giá:/...../2018

NGƯỜI ĐIỀU TRA ĐÁNH GIÁ **(ký, ghi rõ họ tên)**

**TRƯỞNG THÔN
(ký, ghi rõ họ tên)**

Phụ biếu 4: Tình hình cấp thẻ khám chữa bệnh BHYT năm....

TT	Xã	Kết quả công tác cấp phát thẻ khám chữa bệnh BHYT		Ghi chú
		Số lượng	Tỷ lệ %	